

Україна має історичний шанс створити свою ефективну модель органічного менеджменту. Він базується на тому, що кожна людина має здібності до певної, так званої “властивої праці”. При її виконанні ця здібність реалізується, переходить із потенційного стану в актуальний. Тому проблема некомпетентності, так характерна для українського менеджменту, – це проблема людини не на своєму місці. Завдання органічного менеджменту – допомогти людині знайти таку роботу, яка відповідає її природним здібностям.

На нашу думку, у майбутньому дослідження даного питання пивинні спрямовуватися на подальшу деталізацію моделі організаційної культури вітчизняного менеджменту.

Список використаних джерел

1. Будзан Б.П. Менеджмент в Україні: сучасність і перспективи. – К.: Основи, 2001. – 349 с.
2. Алієв Г. Перспективи розвитку менеджменту в Україні // <http://kerivnyk.info/2012/03/aliev.html>
3. Лесечко М. Українська модель менеджменту // <http://sd.org.ua/news.php?id=7821>

Дроб'язко Вікторія,
студентка

Дворник Інна,

к.е.н., старший викладач кафедри аграрної економіки
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
м. Ніжин

КОМПЛЕКСНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНІВ ЯК ОСНОВА ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ

Регіональний розвиток є складним, динамічним процесом, дослідження якого вимагає вивчення принципів регіонального розвитку, як його основи, та чинників впливу різного рівня, що зумовлюють подальші напрямки розвитку регіональних господарських систем та їхніх елементів. В основі вироблення перспективних напрямків регіонального розвитку лежить вибір щодо оптимального розміщення продуктивних сил території, як запоруки їхнього подальшого успішного функціонування. Розміщення продуктивних сил регіону залежить від особливостей території, природного, трудового та інтелектуального потенціалу, їхнього раціонального використання та накопичених фінансових ресурсів, техніко-технологічних особливостей господарювання.

Метою дослідження є аналіз комплексного розвитку регіонів як основи якості життя населення.

Поняття комплексного розвитку є одним з базових понять економічної науки про розміщення продуктивних сил та економіку регіонів. Головною ознакою комплексу є те, що він являє собою систему. Явище комплексності, таким чином, нерозривно пов'язано з явищем системності, а саме - із

взаємозв'язком елементів системи. Без системності немає й комплексності. Основні ознаки комплексності - взаємопов'язаність, взаємообумовленість та відповідна їм пропорційність розвитку елементів. Комплексність - це явище, а комплексний розвиток - процес. Звідси, комплексність є певною ознакою процесу розвитку системи.

Комплексний розвиток продуктивних сил - це заснований на раціональній спеціалізації економічно ефективний тип розвитку продуктивних сил, який характеризується взаємопов'язаністю, пропорційністю, збалансованістю поєднання галузей, виробництв і споживачів в економічному циклі, раціональним ресурсоспоживанням та оптимальною щодо цього територіальною організацією економічної діяльності.

Зв'язуючою ланкою, об'єднуючою в комплекс учасників відтворювального економічного циклу, в умовах вільної конкуренції виступають самі по собі достатньо ефективні ринкові економічні важелі. Тісні системні зв'язки (з кооперування, комбінування виробництва тощо) при цьому простежуються як на галузевому, так і на міжгалузевому рівні. Ще більш тісний зв'язок між суб'єктом управління (державною, регіональною владою), господарськими об'єктами та кінцевими споживачами регіону виявляється при урахуванні стадійності економічного циклу, в ланках «виробництво-обмін» та «розподіл-споживання», коли важелями фінансової системи забезпечується перерозподіл створених вартостей.

Сучасна регіональна економічна наука виділяє різні види комплексів, при чому останні можуть стосуватись різних складових територіальної соціально-економічної системи. Зокрема, виділяються інтегральні природно-ресурсний, соціальний та виробничий комплекси, які загалом відповідають трьом основним складовим територіальної соціально-економічної системи.

При цьому комплексний розвиток регіонів передбачає різносторонній, пропорційно взаємопов'язаний розвиток усіх галузей господарства, що може забезпечити швидкі темпи зростання його продуктивних сил і високий рівень ефективності виробництва. Комплексний розвиток виробництва можливий при оптимальному розміщенні його стосовно сировинних і трудових ресурсів, районів збуту продукції через досягнення максимального зниження витрат на виробництво продукції, що сприятиме економії витрат суспільної праці, зниженню собівартості продукції у виробника. Тобто питання комплексності розвитку економічних районів різних таксономічних рангів є важливим чинником, що формує економічну незалежність України.

Питання комплексного економічного та соціального розвитку регіонів важливе при розгляді проблем територіальної організації виробництва. Зміст поняття комплексності змінювався з розвитком продуктивних сил країни.

Збалансованість розвитку території - це один з аспектів проблеми досягнення комплексності розвитку району, історичний і соціально обумовлений процес як динамічна реакція на зміну економічної ситуації. Це дуже складний процес, що поєднує внутрішньовиробниче, виробничо-

демографічне, соціально-виробниче, виробничо-природне та інші види взаємодії, чим обумовлюється його діалектичний зв'язок з поняттям стабільність. Стабільність або збереження пропорцій і темпів зростання є необхідною умовою всякого процесу в будь-який історичний момент. Стабільність як умова збалансованості виявляється у збереженні відповідних пропорцій між основними складовими процесу комплексного розвитку економічного району, якісне і кількісне відображення яких змінюється в часі.

Мета збалансованого розвитку регіону - це ефективно господарювання із забезпеченням соціальних та екологічно комфортних умов життєдіяльності населення. Пріоритетність природоохоронних заходів і соціологізація виробництва є основними критеріями ефективності розвитку, причому остання повинна постійно підтримуватися всією системою правових і матеріально-фінансових відносин а корегуватися згідно з розвитком продуктивних сил. Досягнення збалансованого економічного, соціального і екологічного розвитку регіонів потребує перебудови всієї системи економічних відносин з урахуванням соціально- економічних і природних особливостей економічних районів. Кінцевим виміром комплексного розвитку економічного району є у будь-якому випадку рівень якості життя його населення.

Політика комплексного розвитку регіону втілюється в життя на основі стратегічної концепції соціально-економічного розвитку держави. Вона повинна бути довгостроковою, послідовною і постійно впроваджуваною. Саме держава має розробити стратегію комплексного соціально-економічного розвитку. На рівні регіонів також повинні бути розроблені, а потім і реалізовані регіональні стратегії розвитку.

Поняття «комплексний розвиток регіону» проаналізовано із системних позицій і на цій основі обґрунтовані найважливіші закономірності соціально-економічного розвитку регіону: стадійність, економічна структуризація, регіоналізація інфраструктури, ринку і відтворювального процесу, соціалізація та екологізація.

Місія регіону, тобто його призначення полягає у створенні необхідних політичних, соціальних, економічних, екологічних умов розвитку населення, а засобом реалізації - економічне зростання, комплексне і збалансований розвиток економіки. Свою місію регіон здійснює в процесі виконання ним інституційних, економічних, соціальних, екологічних, етнопсихологічних функцій [1].

Інституційними функціями регіону гарантуються конституційні права населення на вільне проживання, вільне волевиявлення, забезпечення законності та правопорядку та ін., які закріплені в Конституції.

Економічні функції регіону - це умови і можливості вільного здійснення економічної діяльності, що надається регіоном в межах прав на регіональну та іншу власність.

Соціальні функції - це гарантії прав і можливостей соціального розвитку населення, забезпечених економічним потенціалом регіону.

Екологічними функціями регіону забезпечується повноцінна середу життєдіяльності населення на основі здійснення природоохоронних та інших заходів.

Етно-психологічні функції регіону реалізуються через створення умов для формування соціально-психологічних і етнічних спільнот проживає на території населення [1].

У дослідженні процес комплексного розвитку розглядається як закономірність розвитку регіону і визначається як гармонійне поєднання підсистем та елементів економіки регіону: природних ресурсів, матеріальних і трудових ресурсів, соціальної і виробничої інфраструктури, інвестиційно-фінансової інфраструктури та інших елементів в територіально-виробничі та соціально-економічні системи (комплекси), в рамках яких, на основі використання ринкових та інших методів господарювання, забезпечується ефективне вирішення соціально-економічних завдань і створюється сприятливе середовище життєдіяльності населення.

Список використаних джерел

1. Артеменко В.Б. Методи інтегральної оцінки якості життя в управління регіональним розвитком / В.Б. Артеменко // Регіональна економіка. - 2002. - № 1. - С. 133-142.

2. Долішній М.І. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка : навч. посіб. / М.І. Долішній, Ю.І. Стадницький, А.Г. Загородній, О.Е. Товкан. - Л; Нац. ун-т «Львівська політехніка», 2003. - 256 с.

Калінін Андрій,
студент

Македон Галина,

к.е.н., старший викладач кафедри менеджменту
ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»
м. Ніжин

ВПЛИВ СПОЖИВАННЯ ДОМОГОСПОДАРСТВ НА РОЗВИТОК РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Динаміка споживання домогосподарств України за останню чверть століття характеризується періодичним нарощенням та зменшенням показника: з 1990 р. до 2000 р. відбулося скорочення споживчих витрат на 65,7 %, за наступне десятиліття – зростання у 4,9 разу, а у 2017 р. порівняно з 2010 р. чергове падіння (-33 %). Загалом за весь аналізований період споживання домогосподарств України зросло лише на 13 %. Така ситуація кардинально суперечить світовій тенденції, адже світові споживчі витрати домогосподарств характеризуються сталою тенденцією до нарощення і за 1990-2017 рр. зросли у 3,18 разу. Погіршення стану національного споживання засвідчує і той факт, що у 2016 р. Україна у світовому рейтингу споживчих витрат посідає лише 59-е місце із часткою у розмірі 0,14 %, а у 1990 р. обіймала 33-є місце із часткою 0,4 %, тобто частка України у світі знизилася на 0,26 %, а в Європі – на 0,51 % [5].